

Стартиране на проект Eco-Civic Awareness

Партньори от България, Латвия, Португалия и Турция обединяват усилията си, за да направят крачка напред към развиване на екологичните и граждански компетенции на учениците като стартират проект Eco-Civic Awareness.

Основните целеви групи на проекта са:

- *Целева група 1* - ученици от начален етап;
- *Целева група 2* – начални учители.

С проект Eco-Civic Awareness ние целим да подкрепим *Целева група 1* за трайни промени в отношението им към опазване на природата и подобряване на тяхното развитие като активни членове на училищната общност.

Дейностите по проекта ще подкрепят и техните учители да усъвършенстват своите умения и компетенции, за да възпитат учениците като отговорни граждани, които познават правата си, уважават правата на останалите, отговорни са за своите действия и опазването на природата, и знаят как да са активни в своята малка общност и да работят за каузите, които са важни за тях.

Проект Eco-Civic Awareness ще разработи необходимите материали за обучителен курс, които могат да се използват от учителите. Пакетът материали и дейности ще включва:

- Наръчник за учителя с готови за използване планове на уроци за преподаване на теми свързани с развиване на гражданските компетенции на учениците (20 теми) и екологичното им съзнание (20 теми);
- Електронни ресурси, които да се използват при преподаването на разработените теми;
- Учебна тетрадка с материали за учениците към всяка тема;
- Ще бъдат организирани обучителни събития за преподаватели, в рамките на които те ще бъдат запознати с разработените материали.
- Учителите ще реализират обучения на учениците си с разработените материали в рамките на две последователни години.

Първа среща на управленските екипи по проект Eco-Civic Awareness

София, България, 22 септември, 2023 г.

Ръководните екипи от партньорските организации Instituto Politecnico de Santarem, Регионален инспекторат на образованието (Анталия – Турция) и Фондация за екологично образование – Латвия, и координаторът на проекта – фондация „Просвета-София“, се срещнаха на 22 септември 2023 г. в София, за да стартират официално проект Eco-Civic Awareness, да обсъдят някои организационни и методологически аспекти на бъдещата работа и да договорят подробен план за първата година от проекта. Дневният ред на срещата е достъпен [ТУК](#).

Партньорите обсъдиха подробно различните аспекти на проекта, като се запознаха със спецификата на дейностите чрез [презентацията](#).

Първа работна среща по проект Eco-CIVIC Awareness

На **26 и 27 октомври 2023 г.** в **Рига, Латвия**, се проведе първата работна среща по проект **Еco-CIVIC Awareness (ЕСА)**. Домакин на срещата беше Фондация за екологично образование (Латвия), а срещата беше проведена в Средното училище в Яунциемс (Jaunciems Secondary School), което посрещна представители на всички партньорски организации, които поставиха началото на съвместната работа по изпълнението на дейностите по Работен пакет 2.

Първият ден беше посветен на поставянето на основите на сътрудничеството между партньорите. След официалното откриване участниците представиха националния опит в областта на екологичното образование и гражданското възпитание, като обмениха добри практики и обсъдиха предизвикателствата пред образователните системи в отделните държави. Интерес предизвикаха лекциите на гост-лекторите. Представители на Техническият университет в Рига и EIT Climate-KIC Hub Latvia представиха добри практики за интегриране на принципите на кръговата икономика и образованието по климатичните промени в училище. Последва презентация на неправителствената организация Green Liberty, посветена на обществената комуникация, опазването на природата и биоразнообразието, както и на ролята на гражданското участие при формирането на устойчиви екологични политики. Следобедната работна сесия беше насочена към същинската разработка на учебните материали по проекта. Партньорите анализираха примерни структури на учебни планове, обсъдиха и определиха окончателните теми за бъдещите уроци, и проведеха

практически семинар за изработване на общ модел на учебните ресурси, които ще бъдат разработени в рамките на проекта.

Вторият ден от срещата беше посветен на обмен на практически опит чрез посещения на организации свързани с екологичното образование. Участниците посетиха Образователния център на Национален парк „Гауя“ в Сигулда и природо-технологичния парк URDA в област Цесис, където се запознаха с иновативни подходи за обучение чрез преживяване, интерпретация на природното наследство и повишаване на обществената екологична култура.

Работната среща постави стабилна основа за успешното изпълнение на проекта и създаде условия за ефективно международно сътрудничество между партньорските организации. Постигнатите договорености ще бъдат използвани при разработването на иновативни образователни ресурси, насочени към формиране на екологична осъзнатост и активно гражданско поведение сред учениците.

Втора международна работна среща по проект Eco-Civic Awareness

На 27 и 28 юни 2024 г. в Анталия, Турция, се проведе втората международна работна среща по проект **Eco-CIVIC Awareness (ECA)**, финансиран по програма **Erasmus+**. Домакин на събитието беше Регионалната дирекция по образование в Анталия, а срещата беше посветена на Работен пакет 2 (WP2.3) – валидиране на разработените

обучителни материали, подготовка на предстоящото обучение на учители и планиране на пилотното прилагане на обучителния курс в училищата.

Срещата беше открита с представяне на програмата и основните цели на предстоящата работа от координатора на проекта – Фондация „Просвета – София“. По време на първата работна сесия партньорите обсъдиха разработените учебни планове и съпътстващите материали за Тетрадката за ученика, както и структурата, дизайна и организацията на Наръчника за учителя. Специално внимание беше отделено на тематичните направления, разпределението на отговорностите между партньорите и подготовката на материалите за публикуване на проектния уебсайт.

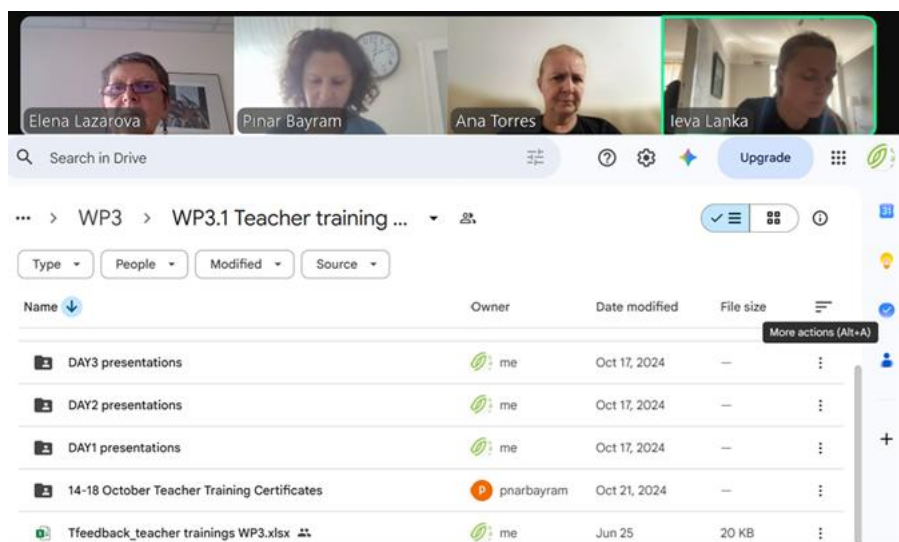
През двата дни всички партньорски организации представиха разработените от тях уроци в областите гражданско съзнание и екологична осъзнатост. Представителите на Фондация „Просвета – София“ представиха учебните разработки, изготвени от българския екип, които бяха обсъдени съвместно с останалите партньори с цел тяхното усъвършенстване и осигуряване на единен подход при разработването на обучителните ресурси.

Важна част от срещата беше посветена на планирането на следващите етапи от проекта. Партньорите разработиха график за международното обучение на учители, което ще се проведе през октомври 2024 г., обсъдиха организацията на пилотното прилагане на учебните материали в партньорските държави и уточниха отговорностите на учителите, които ще участват в пилотната фаза. Бяха разгледани още структурата и съдържанието на анкетите за ученици и формулярите за обратна връзка от учителите, които ще бъдат използвани при оценката на разработените ресурси.

В заключителната сесия участниците постигнаха окончателни договорености относно разпределението на задачите, сроковете за изпълнение и предстоящите дейности до следващата международна среща.

Работната среща в Анталия отбеляза важен етап в развитието на проект Есо-CIVIC Awareness, като потвърди готовността на партньорския консорциум да премине към практическото тестване на разработените образователни материали. Чрез съвместната работа на партньорите проектът продължава да изгражда иновативни ресурси, които ще подпомогнат учителите в насърчаването на екологичната осъзнатост и активното гражданско участие сред учениците.

Втора онлайн работна среща по проект Есо-CIVIC Awareness

На **6 юни 2024 г.** партньорите по международния проект **Eco-CIVIC Awareness (ECA)** се срещнаха онлайн чрез платформата Zoom за втората работна среща. Основната цел на срещата беше да бъдат представени и обсъдени разработените до момента учебни ресурси, както и да бъдат координирани следващите дейности по проекта преди предстоящата среща в Анталия, Турция.

Срещата беше открита с представяне на дневния ред и основните цели от координатора на проекта – Фондация „Просвета – София“. В рамките на работната програма всяка партньорска организация представи разработените от нея уроци по двете основни тематични направления на проекта – **гражданско съзнание (Civic Awareness)** и **екологична осъзнатост (Eco Awareness)**.

Представителите на България представиха учебните ресурси, посветени на темите „**Ценим многообразието**“ и „**Енергийна ефективност и климатични промени**“, като обсъдиха тяхното съдържание, методически подходи и възможностите за практическо приложение в училищна среда. Последователно своите разработки представиха и партньорите от Латвия, Португалия и Турция, които обмениха идеи и експертни препоръки за усъвършенстване на учебните материали, насочени към активното гражданство, правата на човека, биоразнообразието, климатичните промени и опазването на околната среда.

Втората част на срещата беше посветена на подготовката на общото електронно учебно помагало за ученика (**Student's Book**). Партньорите обсъдиха неговата структура, графично оформление, използването на общи визуални елементи и брандирането на електронните ресурси, така че всички разработени материали да бъдат представени по единен и разпознаваем начин.

По време на срещата беше отделено внимание и на организацията на следващата международна работна среща в Анталия, включително програмата, логистичните въпроси и задачите, които трябва да бъдат изпълнени до нейното провеждане. В заключение участниците обсъдиха текущите въпроси по проекта и потвърдиха ангажимента си за своевременното приключване на разработването на обучителните материали.

Онлайн срещата допринесе за ефективната координация между партньорските организации и гарантира последователното изпълнение на дейностите по проект **Eco-CIVIC Awareness**. Благодарение на активния обмен на идеи и експертен опит консорциумът продължава успешно разработването на иновативни образователни ресурси, които ще подпомогнат учениците за развитието на екологична осъзнатост и активно гражданско участие.

Обучителен курс „Гражданско и екологично образование“ (ГЕО) Първо издание

Първите издания на *Наръчника за учителя* и *Тетрадката за ученика*, които са част от обучителния курс „Гражданско и екологично образование“, вече са достъпни онлайн. Те съдържат всичко необходимо на учителя, за да представи 40 теми на своите ученици – планове на уроци, работни листове и електронни ресурси, а учебната тетрадка съдържа всичко, от което имат нужда учениците, за да се включат в поставените задачи от учителя.

Обучителният курс ГЕО съдържа разработки на следните теми:

Гражданско съзнание

- С.А1 Моето право на образование
- С.А2 Моето право да играя
- С.А3 Право на свобода на изразяване на мнение
- С.А4 Моето право на личен живот и защита от незаконни посегателства върху моята чест и репутация
- С.А5 Моето право на образование
- С.А6 Моето право на лично пространство
- С.В1 Права и задължения. Ограничения на нашите права.
- С.В2 Уважение към правата на другите
- С.С1 Камъни на доброто
- С.С2 Ученически проекти
- С.С3 Екологични картички със семена: от полза за семейството, училището и природата
- С.С4 Аз съм част от промяната към по-добро бъдеще
- С.С5 Как да изградим сътрудничество извън училище?
- С.С6 Защо промяната е важна за мен?
- С.Д1 Аз съм уникален
- С.Д2 Моята идентичност
- С.Е1 Нашата пъстра класна стая

- С. Е2 Класът на моите мечти
- С.Е3 Многообразие на физическите характеристики
- С.Е4 Многообразие на религиите

Еко информираност

- Е.А1 Изследване на биоразнообразието: биокуб
- Е.А2 Заплахи за биоразнообразието: Да защитим пчелите!
- Е.А3 Охлювите и влиянието на човека върху тях
- Е.А4 Въведение в еволюцията
- Е.А5 Опазване на дивите животни
- Е.А6 Опазване на природни местообитания и екосистеми
- Е.А7 Какво е биоразнообразие и как то влияе на живота ни?
- Е.В1 Въздух и климат (Глобално затопляне)
- Е.В2 Възобновяеми източници на енергия
- Е.В3 Енергийна ефективност и промени в климата
- Е.В4 Екологичен отпечатък
- Е.В5 Три области от нашия живот: транспорт, храни, енергия
- Е.В6 Проучване на навиците за потребление на електроенергия и събиране на резултати
- Е.С1 Намали! Използвай отново! Рециклирай!
- Е.С2 Замърсяване на околната среда: Причини и видове
- Е.С3 Кръгова икономика
- Е.С4 Пречистване на водата (експериментален подход)
- Е.С5 Отговорно потребление
- Е.С6 Шумово, светлинно и топлинно замърсяване - невидима заплаха
- Е.С7 Въздушна тревога: замърсяване и качество на въздуха

Разработените учебни ресурси за курса ще се използват пилотно от учители в България, Латвия, Португалия и Турция през учебната 2024/25 година. Мнението и препоръките на учителите за евентуални редакции ще бъдат разгледани от авторите на ресурсите и ще бъдат направени необходимите промени,

Първо обучение на учители по проект Eco-Civic Awareness

Анталиа, 14-18 октомври, 2024 г.

Втората година на проекта започна с първото събитие за обучение на учители по проекта. Домакин беше турският партньор - Дирекция за национално образование на провинция Анталиа. Нашите домакини организираха обучението в прекрасна просторна зала, брандирана и декорирана, за да създадат позитивна и вдъхновяваща

атмосфера.

Всички обучителни сесии бяха планирани като симулации на обученията, които учителите следва да проведат със своите ученици през учебната 2024/25 година, за да пилотират ресурсите от курса за обучение по гражданско и екологично образование (ГЕО).

Започнахме със сесия „Страхове и очаквания“ и продължихме с енергизиращи дейности, целящи да заредят участниците с позитивно настроение, да ги направят любопитни и нетърпеливи да участват в обучителните сесии; имаше дейности, насочени към взаимно опознаване и опознаване на самия себе си, както и дейности за изграждане на екипен дух.

Вторият ден от обучението беше посветен на теми, свързани с човешките права – правата на детето. Учителите участваха в симулации на представяне на темите: Моето право на игра, Правото на свобода на изразяване на мнение и Правото на образование. Участниците се поставиха на мястото на ученици и се включиха в създаването на скетчове, презентации и игри. Всички се забавлявахме, наблюдавайки креативните идеи

на другите за представяне на темите – можете да гледате създадения скеч от една от групите – как да промотираме здравословно хранене без да използваме думи.

Третият ден от обучението беше посветен на теми свързани с „Гражданска осведоменост: „Умения за активно гражданство в ежедневието“ и „Характеристики на идентичността“. Учителите участваха в симулация на представяне на темите “[Аз съм уникален](#)” and “[Моята идентичност](#)”, и общо представяне на темите за активно гражданство, разработени от Фондация за екологично образование (Латвия).

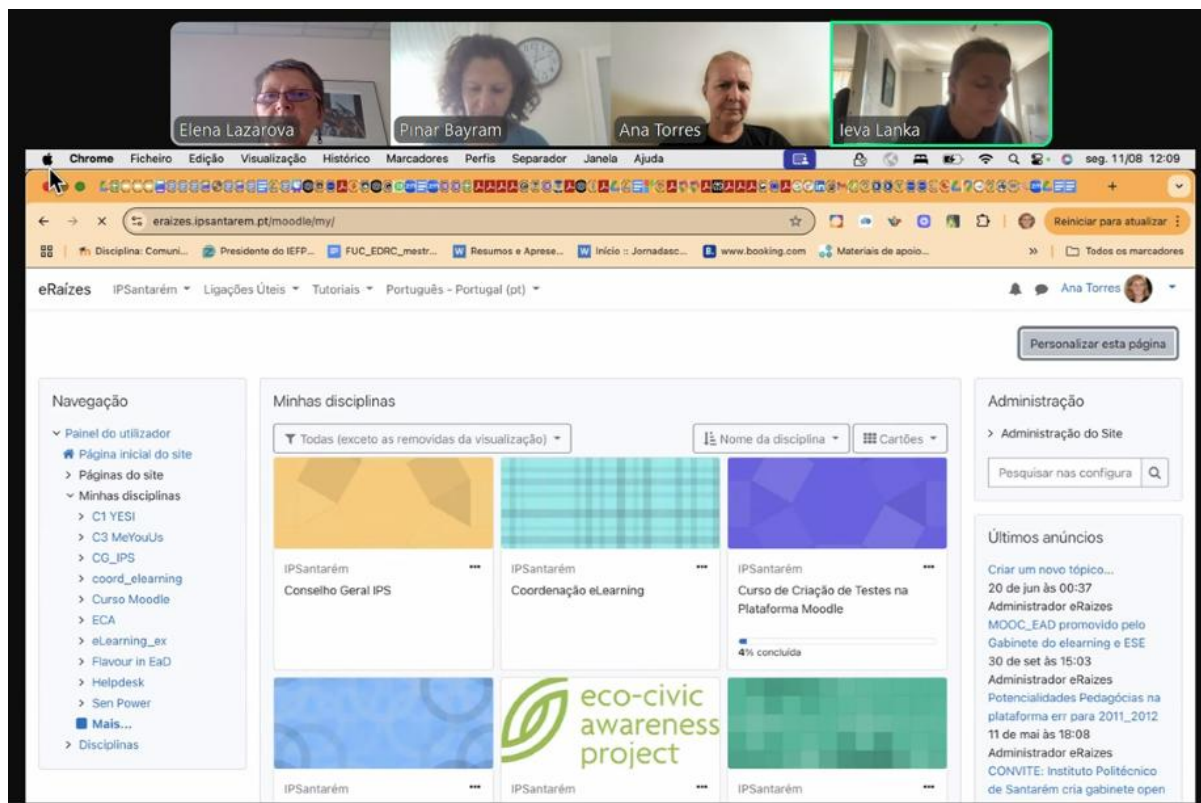
Четвъртият ден от обучението беше посветен на теми за гражданска осведоменост: „Ценността на разнообразието“ и теми за екологична осведоменост: „Загуба на биоразнообразие“. Учителите участваха в симулации на представяне на темите от “[Нашата пъстра класна стая](#)”, “[Многообразие на физическите характеристики](#)” и “[Какво е биоразнообразие и как то влияе на живота ни?](#)”

През последния ден от обучителното събитие участниците бяха ангажирани с екологични теми. Те взеха участие в дейности, представящи обучителните ресурси за теми “[Изследване на биоразнообразието: биокуб](#)”, “[Въздушна тревога: замърсяване и качество на въздуха](#)”, “[Опазване на дивите животни](#)” и “[Енергийна ефективност и промени в климата](#)”.

И накрая, всичко хубаво свършва, за съжаление. И така, стигнахме до момента, в който да обобщим какво дейностите през седмицата, да връчим сертификатите и да се сбогуваме. Очакваме с нетърпение да се видим онлайн през учебната година!

Трета онлайн работна среща по проект Eco-CIVIC Awareness

На 11 август 2025 г. партньорите по проект Eco-CIVIC Awareness (ECA) проведоха третата онлайн работна среща в платформата Zoom. Основен акцент в програмата беше представянето и анализът на резултатите от пилотното прилагане на разработените образователни материали, както и подготовката на предстоящото обучение на учители в Сантарем, Португалия.

Срещата беше открита от координатора на проекта – Фондация „Просвета – София“, която представи целите на работната сесия и дневния ред. В първата част участниците разгледаха резултатите от въпросниците за обратна връзка, попълнени от учителите след пилотното използване на всички 40 разработени трми. Анализът на събраните данни даде възможност да бъдат оценени качеството, практическата приложимост и ефективността на учебните ресурси, както и да бъдат набелязани възможности за тяхното допълнително усъвършенстване.

Специално внимание беше отделено и на резултатите от анкетните проучвания сред учениците, проведени във всички партньорски държави преди началото на обучителните дейности и след приключването на пилотната фаза през учебната 2024/2025 година. Сравнителният анализ на данните от България, Латвия, Португалия и Турция позволи на партньорите да проследят промените в знанията, нагласите и разбирането на учениците по темите, свързани с екологичната осъзнатост и активното гражданско участие.

Втората част на срещата беше посветена на подготовката на международното обучение за учители, което ще се проведе в периода 1–5 септември 2025 г. в Сантарем, Португалия. Партньорите обсъдиха проекта на програмата, съдържанието на обучителните сесии, както и организационни и логистични въпроси, свързани с провеждането на събитието.

По време на заключителната дискусия участниците потвърдиха готовността си за следващия етап от проекта и обсъдиха оставащите задачи преди началото на международното обучение.

Третата онлайн работна среща отбеляза успешното приключване на пилотното прилагане на разработените образователни материали и постави основите за следващата ключова дейност по проекта – международното обучение на учители. Анализът на получената обратна връзка потвърди значението на разработените ресурси за насърчаване на екологичната осъзнатост и активното гражданско участие сред учениците, като същевременно предостави ценна информация за тяхното окончателно усъвършенстване.

Второ издание на курс „Гражданско и екологично образование“: Наръчник за учителя и Тетрадка за ученика

През учебната 2024/25 г. всички 40 теми от курса бяха пилотирани от поне един учител на национално ниво, като след всяко проведено обучение по съответната тема, учителите имаха задача на подадат обратна връзка за реалното протичане на тренинга в класната стая.

В края на учебната година, след приключването на пилотирането, проектните екипи обобщиха мнението на учителите и техните предложения, след което те бяха предоставени на авторите на обучителните ресурси и техническия екип за отстраняване на идентифицирани проблеми с достъпа и редактиране на някои стъпки в разработките.

В резултат, в началото на последната година на проекта, имаме редактирани и допълнени издания на Наръчника за учителя и Тетрадката за ученика. Те съдържат всичко необходимо на учителя, за да представи темите на своите ученици и са съобразени с реалностите на класната стая.

Второ обучение на учители по проект Eco-Civic Awareness

Сантарем, 1 - 5 септември, 2026 г.

Проект *Eco-Civic Awareness* навлезе в последната година на реализацията си, която е посветена на валидиране на създадения и усъвършенстван обучителен курс по Гражданско и екологично образование.

Първата дейност за годината беше поредното събитие за обучение на учители по проекта. Домакин беше португалският партньор – [Instituto Politécnico de Santarém – Escola Superior de Educação](#) - Португалия. Сесиите бяха проведени в кампуса на факултета по педагогика - в залите, в които протичат и обученията на бъдещите начални учители: просторни пространства, оборудвани с необходимата техника и материали за обучения с методи от неформалното образование и множество възможности за обучения на открито.

Сесиите отново бяха проведени като симулации на обученията, които учителите следва да проведат със своите ученици през учебната 2025/26 година, за да валидират курса по Гражданско и Екологично Образование (ГЕО).

След традиционната сесия „Страхове и очаквания“ и енергизиращите дейности, целящи да заредят участниците с позитивно настроение, да ги направят любопитни и нетърпеливи да участват в обучителните сесии, продължихме с дейности, насочени към взаимно опознаване и опознаване на самия себе си и изграждане на екипен дух.

През втория ден учителите участваха в симулации на представяне на темите: *Как да изградим сътрудничество извън училище?*, *Моята идентичност*, *Аз съм част от промяната към по-добро бъдеще* и *Многообразие на физическите характеристики*. Те се поставиха на мястото на ученици и се включиха в създаването на скетчове, презентации и игри. Всички се забавлявахме, наблюдавайки креативните идеи на другите за представяне на темите, особено първото действие на театралната пиеса „Действия за спасяване на гората“ и енергизиращото упражнение „Човешки възел“.

Третият ден от обучението беше посветен на теми, свързани с гражданска и екологична осведоменост – *Камъни на доброто*, *Кръгова икономика*, *Възобновяеми източници на енергия* и *Какво е биоразнообразие и как то влияе на живота ни?* Посетохме и невероятния пещерен комплекс Grutas de Mira de Aire

<https://www.grutasmiradaire.com/en/> а вечерта опитахме местната храна, всяка страна изпя една типична песен от страната си, и се насладихме на времето, прекарано с новите си приятели.

Четвъртият ден от обучението беше посветен на теми, свързани с еко-осведомеността. Учителите участваха в симулации на представяне на темите “Е.А1 Изследване на биоранообразието в природата: Биокуб”, “Въздушна тревога: замърсяване и качество на въздуха”, “Заплахи за биоразнообразието: Да защитим пчелите!”, “Опазване на дивите животни” и “Три области от нашия живот: транспорт, храни, енергия”. Изключително интересен ден с много креативни идеи с практическа насоченост!

През последния ден от обучението в Сантарем, участниците започнаха да обмислят практическото прилагане на разработените учебни материали по проекта със своите ученици. Те бяха разделени на 4 групи, като всяка група имаше задачата да избере план на урок от ръководството и да помисли как ще го представи на учениците, следвайки предложените стъпки. Подготовката на групите отне известно време и поради ограничения във времето, те представиха само част от избора от тях урок, но въпреки това, това беше много полезна дейност, както за водещите, така и за публиката, защото всяка презентация беше последвана от кратка дискусия. И отново, енергизиращите упражнения и арт дейностите бяха харесани най-много от аудиторията.

Но всичко хубаво свършва, за съжаление. И така, стигнахме до момента, в който обобщихме свършеното през седмицата, обсъдихме задачите през предстоящата учебна година и събрахме мненията на участниците, а сертификатите бяха връчени в прекрасната конферентна зала на община Санатерм от Ваня Хорта, ръководител на отдел „Образование, спорт и младеж“ в община Сантарем.

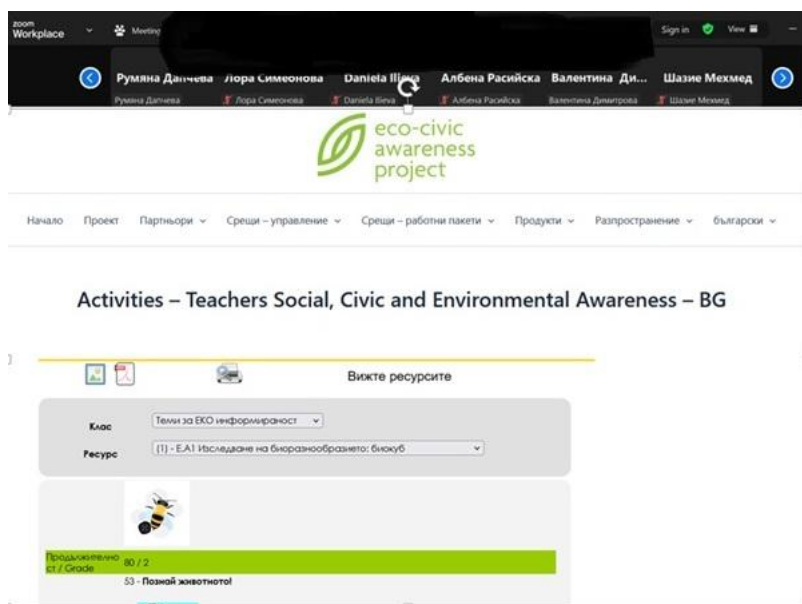
Проект „Eco-Civic Awareness “ (ECA) – MOODLE курс

Екипът на проект ECA стартира MOODLE курс, който можете да намерите тук. Той е предназначен за всички учители, взеха участие в обучението в Анталия през октомври 2024 г. и Сантарем през септември 2025 г., както и за външни потребители.

MOODLE курсът за Гражданско и екологично образование (ГЕО) включва всички учебни материали, представени по време на обучението на място през 2024 г. и 2025 г., снимки и резултати от груповите работни дейности, така че потребителите да могат да ги прочетат и гледат отново преди да започнат обучението със своите ученици или просто да се свържат с другите участници в събитието.

MOODLE курсът ГЕО предоставя и добра възможност за организиране на местни обучения на национално ниво, вкл. за колеги в училищата на участниците в обучението в Анталия и Сантарем, както и за самостоятелно обучение, тъй като съдържа всички презентации и интелектуалните продукти, създадени от проекта.

Курс „Гражданско и екологично образование“ за учители: Онлайн обучение в MOODLE

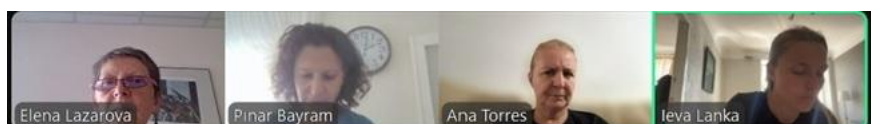

В периода 3-7.11.2025 г. беше проведено онлайн обучение за 15 учители от България като допълнение към присъственото обучение в Сантарем през септември, 2025 г. Обучението беше организирано поради интереса към темата от учителите заявен след публикуването на новината за проведеното обучение в Португалия, и с помощта на наличните обучителни материали от

вече създадения MOODLE курс по проект ECA през 2024 г.

В онлайн обучението се включиха и някои от участниците в присъственото обучение в Португалия, които споделиха първи впечатления от започналото използване на разработените ресурси в класната стая. Онлайн обучението се проведе в рамките на 5 дни с продължителност 2 учебни часа дневно. Предимство на този формат е провеждането на сесиите на български език, с което се елиминира езиковата бариера. Целта беше максимално активно включване на всички участници и обсъждане на практически въпроси свързани с последващото провеждане на обучителни сесии в класната стая.

Заклучителна онлайн работна среща по проект Eco-CIVIC Awareness

Time zone: EET June 25, 2026 15:00 PROJECT MEETING AGENDA		
TIME	ACTIVITY	CHAIR
15:00 – 15:05	Presentation of the agenda and the objectives of the meeting	Elena Lazarova

На **25 юни 2026 г.** се проведе заключителната онлайн работна среща по проект **Eco-CIVIC Awareness (ECA)**, финансиран по програма **Erasmus+**. Координаторите на проекта от партньорските организации се включиха в срещата, за да направят цялостен преглед на изпълнението на проекта, да отчетат постигнатите резултати и да обсъдят последните дейности преди неговото официално приключване на 31.08.2026 г.

Срещата беше открита от координатора на проекта от Фондация „Просвета – София“. В първата част партньорите анализираха изпълнението на дейностите по управление на проекта, като сравниха първоначално планираните индикатори с реално постигнатите резултати и обсъдиха оставащите организационни дейности.

Особено внимание беше отделено на резултатите от Работен пакет 2, в рамките на който беше разработен международният обучителен курс **„Гражданско и екологично образование“**. Участниците направиха преглед на постигнатите цели, степента на изпълнение на планираните дейности и необходимата документация, свързана с отчитането на проекта. Бяха отчетени и резултатите от използването на разработените ресурси, включително изготвянето на финалните издания на **Наръчника за учителя** и **Тетрадката за ученика**, както и успешното обучение на 40 учители и обучители през последната година от реализацията на проекта.

В рамките на срещата партньорите обсъдиха и дейностите по валидиране на обучителните материали и оценката на тяхното въздействие. Представени бяха резултатите от процеса на оценяване, изпълнението на предварително заложените индикатори и необходимата документация за финалното отчитане на проекта.

Специален акцент беше поставен върху дейностите по разпространение и устойчивост на проектните резултати. Беше отчетено успешното провеждане на информационни събития във всички партньорски държави – България, Латвия, Португалия и Турция, развитието на проектния уебсайт на пет езика, както и изработването на разнообразни информационни и промоционални материали, които ще подпомогнат популяризирането и бъдещото използване на разработените образователни ресурси.

В заключение участниците обобщиха постигнатото през целия период на изпълнение на проекта и потвърдиха успешното изпълнение на планираните дейности. Финалната среща още веднъж демонстрира силното партньорство между организациите и общия им ангажимент за създаване на качествени образователни ресурси, насочени към развитието на екологична осъзнатост и активно гражданско участие сред учениците.

Проектът Eco-CIVIC Awareness оставя след себе си устойчиви резултати – иновативни учебни материали, обучени учители, изградена международна мрежа за сътрудничество и ценен практически опит в прилагането на съвременни подходи за обучение по екологично образование и активно гражданство. Тези резултати ще продължат да бъдат използвани и след приключването на проекта, допринасяйки за развитието на по-активни, информирани и отговорни млади граждани.

Обучения на ученици за валидиране на обучителен курс „Гражданско и екологично образование“ – септември 2025 г. – юни 2026 г.

След обучението на учители в гр. Сантарем - Португалия през септември 2025 г., започна последният етап на проекта, в който се проведе обучение за валидиране на разработените материали от обучителния курс след тяхното пилотно използване през предходната учебна година и последвалите редакции на някои от разработките с оглед на подадената информация и препоръки от учителите провеждали обучения в рамките на уч. 2024/25 г.

Оценката, която учителите дават на курса е изключително висока, като най-ценните характеристики на разработките, според попълнените въпросници, са ясните и подробни инструкции, отчитането на възрастовите специфики на учениците в начален етап при представянето на сложни теми и създадените електронни ресурси към всяка тема.

След приключването на валидирането, проектните екипи обобщиха мнението на учителите и отстраниха някои технически проблеми, отбелязани в анкетите. Можете да се запознаете с направения анализ на обратната връзка на учителите [тук](#).

По този начин, в края на проектния цикъл и с активното участие на учителите-участници в пилотирането и валидирането, разработихме финалните издания на *Наръчника за учителя* и *Тетрадката за ученика*, които съдържат необходимите материали за провеждане на обучителен курс „Гражданско и екологично образование“ за ученици от начален етап.

Проектният екип пожелава успех на всички учители, които искат да помогнат на учениците да развият гражданските си компетенции, да осъзнаят своята идентичност и да ценят своята уникалност и ценността и уникалността на всеки от нас, да осъзнаят отговорността си за опазването на многообразието на природата и как със своите избори и действия могат да допринесат за опазването на нашия общ дом – Земята.

Финално събитие за разпространение на резултатите – Турция

На 4 юни 2026 г. в Дома на учителите „Мехмет Зеки Балджъ“ в Конялтъ, Анталия, се проведе финалното събитие за разпространение резултатите на проект ECO-CIVIC Awareness (ECA), финансиран по програмата Erasmus+ KA220-SCH - проекти за сътрудничество в училищното образование и координиран в Турция от Дирекция „Национално образование“ на провинция Анталия. В него вчеха участие над 90 учители и образователни експерти от цялата област Анталия.

По време на събитието на участниците беше предоставена подробна информация за проекта, включително неговите цели, партньорските институции, проведените дейности и резултатите от проекта.

Проектът е с координатор Фондация „Просвета-София“ - България, и обединява организации от Португалия, Латвия и Турция. Той има за цел да подобри знанията, уменията и осведомеността на учениците от начален етап в областта на активното гражданство и екологичната устойчивост.

Като част от събитието бяха представени партньорите по проекта и разработените обучителните ресурси - Работната тетрадка за ученика по гражданско и екологично образование, Наръчник за учителя и набор от дигитални образователни ресурси. Темите бяха демонстрирани чрез практически приложения.

На срещата беше подчертан и приносът на Дирекция „Национално образование“ на провинция Анталия през целия период на проекта. Беше споделена информация за пилотното използване на обучителните ресурси, подадената обратна връзка и всички дейности насочени към подобряване на образователните материали, и дейностите за разпространение, проведени на местно и международно ниво. Освен това бяха представени и оценени резултатите от международните дейности за обучение на учители, организирани в Анталия, Турция, и Сантарем, Португалия.

По време на събитието участниците имаха възможност да разгледат примери за добри практики, свързани с екологичното образование, активното гражданство, устойчивостта и използването на дигитални образователни ресурси в процеса на преподаване и учене. В края на събитието бяха раздадени въпросници за оценка на проекта, за да се събере обратна връзка и препоръки от участниците.

Работната тетрадка за учениците, Наръчникът за учители и дигиталните образователни ресурси, разработени в рамките на проекта ЕСА са финансиран от Европейския съюз, са достъпни безплатно за учители и заинтересовани страни в образованието. Актуална информация за проекта и достъп до всички образователни материали са налични на уебсайта на проекта на турски език <https://eca.ipsantarem.pt/tr/project-outputs-tr/lesson-plans-tr/activities-tr/>.

Дирекция „Национално образование“ на провинция Анталия ще продължи усилията си за укрепване на екологичната осведоменост, уменията за активно гражданство и демократичните ценности на учениците чрез проекти за международно сътрудничество и иновативни образователни инициативи.

Финално събитие за разпространение на резултатите – България

Велинград, 11-12 юни, 2026 г.

Ден 1

Повече от 120 образователни експерти и преподаватели от над 30 града и села от цялата страна се включиха в заключителното събитие за разпространение на резултатите от проект „Есо-Civic Awareness“ във Велинград, България.

Първият ден от събитието (11 юни, 2026 г.) започна с представяне на използваните в наръчника обучителни методи от неформално образование и продължи с опознаване и енергизиращи

дейности – *Молекули, Пощальон, Детектив и Части на тялото*. Беше добро начало на деня с много усмивки и позитивни вибрации.

Сесията продължи с представяния на идеята на проекта и крайните продукти – [Наръчник за учителя](#) и [Тетрадка за ученика](#).

Тъй като събитието е замислено като вдъхновение и практическо ръководство как учителите да използват темите с учениците си, проведохме няколко практически сесии – симулации на реални занятия, следвайки разработените планове на темите от двата модула. Ден 1 беше посветен на теми от модула за гражданска осведоменост – „[Моята идентичност](#)“ и „[Моето право на свобода на изразяване на мнение](#)“.

Ден 2, 12.юни, 2026 г.

Вторият ден от събитието беше посветен на представянето на теми от модул „Екологична осведоменост“ – „[Изследване на биоразнообразието в природата: Биокуб](#)“

и „[Как да изградим сътрудничество извън училище](#)“. Участниците изработиха свои собствени биокубове и изиграха създадените от тях скечове по групи, така че да илюстрират измислените сценарии, илюстриращи изграждането на сътрудничество, с цел застъпничество за екологична кауза.

В края на събитието се проведе дискусия за бъдещото използване на учебните материали в училищата на участниците и заключителна сесия за обратна връзка, в която учителите оцениха представените материали като много полезни и споделиха планове си да ги представят на колегите си в училище и да използват разработките през следващите учебни години. В екипа на проекта сме много щастливи, че според един от въпросите във формуляра за обратна връзка, образователните материали по проект ЕСА ще бъдат използвани от над 8000 български ученици през 2026/2027 г.

Участниците споделиха своята оценка за качеството на разработените материали и интересните и лесни за използване ресурси, както за учителите, така и за учениците, както и за чудесната атмосфера на творчество и сътрудничество по време на събитието.

Първо финално събитие за разпространение на резултатите – Латвия

На 9 юни 2026 г. в Природообразователния център „Meža Māja“ в Кемери, Юрмала, се проведе първото събитие за разпространение на резултатите от финансирания от Европейския съюз проект „ЕСА-Eco and Civic Awareness“. Събитието предостави на учители от цяла Латвия възможност не само да се запознаят с постиженията на проекта, но и да намерят вдъхновение и да участват в практически дейности,

ръководени от експерти в областта.

Събитието беше открито от Иева Ланка, представител на Фондация за екологично образование (партньор по проекта), която запозна присъстващите с разработените образователни материали за курс „Гражданско и екологично образование“ и представи резултатите от третата година на проекта, в която разработените материали бяха валидирани. В края на деня г-жа Ланка запозна учителите и с онлайн платформата Moodle, разработена по време на проекта.

По време на интерактивните семинари и дейностите на открито, участниците и експертите разгледаха задълбочено три основни теми:

- Използване на инструменти за работа в класната стая на открито и максимално увеличаване на потенциала на външната среда, доказвайки, че всяка обстановка може да се превърне в отлично пространство за обучение.
- Създаване на естествена поляна в училищния двор заедно с учениците и интегриране на използването на местни семена от диви цветя в учебния процес (този семинар беше воден от Агнесе Приеде, сертифициран експерт по опазване на местообитанията и растителните видове).
- Изследване на биоразнообразието на блатисти екосистеми чрез практическо полево проучване в Голямото блато Кемери, водено от Агнесе Баландина, експерт от Агенцията за опазване на природата.

Събитието беше осъществено в рамките на проект ЕСА по програма „Еразъм+“ , „Стратегически партньорства в училищното образование“ (номер на проекта: 2023-1-BG01-KA220-SCH-000160813).

Eco-Civic Awareness Project: Събитие за разпространение на резултатите - Португалия

Португалското събитие разпространение на резултатите по проект Eco-Civic Awareness (ECA) — съфинансиран от Европейския съюз по програмата Еразъм+ KA220-SCH (партньорства за сътрудничество в училищното образование 2023-1-BG01- KA220-SCH-000160813) — се проведе на 3 юни 2026 г. в Педагогически факултет (Escola Superior de Educação de Santarém (ESES) на Instituto Politécnico de Santarém, Португалия.

Събитието събра 74 образователни специалисти от над 30 училища, центрове за обучение на учители и висши учебни заведения в региона на Сантарем. Координиран от фондация „Просвета“ (България), проект ЕСА обединява партньорски организации от България, Португалия, Турция и Латвия около обща цел: да предостави на учителите иновативни, готови за употреба ресурси за развиване на гражданско съзнание и екологична осведоменост сред учениците в начален етап.

Сутрешната сесия започна с регистрация и топло посрещане от организаторите, което зададе тон на сътрудничество, който остана по време на цялото събитие. Участниците първо бяха запознати с целите на проект ЕСА, четирите страни партньори и пътя на тригодишното съвместно развитие. Последва специален сегмент, посветен на резултатите от проекта в португалските училища, с конкретни примери за дейности, пилотирани от местни учители – момент, който предизвика оживен обмен на опит и ентусиазъм в залата.

След кафе паузата, сесията премина към това, което участниците определиха като акцент на сутринта: практическо проучване на двата модула на курса за Гражданско и екологично образование — Гражданска осведоменост и Екологично образование. Учителите работиха върху примери, директно взети от Наръчника за учители, обсъждайки как всеки план на урок може да бъде адаптиран към техните собствени класни стаи и училищни общности.

Сесията за Гражданска осведоменост разгледа теми от Наръчника за учители, включително човешки права и приобщаване, идентичност, свобода на изразяване и межкултурен диалог. Една от дейностите, които предизвикаха особен интерес, беше дейност Е4 — Религиозно многообразие, в която учениците изследват религиозен празник по свой избор и го представят чрез структуриран комикс — достъпна и креативна отправна точка към сложни социални теми.

Сегментът „Екологично образование“ представи дейности, предназначени да свържат учениците с природата около тях. Учителите разгледаха плана на урок „Охлювите и човешкото въздействие“, разработен от IPSantarém, в който учениците изследват поведението на охлювите в отговор на промените в околната среда, развивайки умения за научно наблюдение, наред с екологичната чувствителност. Дейността е пример за

философията на ЕСА: базирана на проучване, поставена в местната среда и фокусирана върху ученика като активен обучаем.

Събитието завърши със сесия за обратна връзка и оценка. Резултатите бяха недвусмислени: 100% от участниците оцениха всички критерии с максималния резултат (5 – Отличен) и единодушно оцениха образователното съдържание като *Много полезно*. Всеки участник заяви, че възнамерява да използва материалите на проект ЕСА в преподавателската си практика си през учебната 2026/2027 година и всички заявиха, че биха препоръчали този тип събитие на колеги и други институции.